

Lojistik Sızıntı Noktası

Türkiye'nin İhracat ve Lojistik Gerçekliği Üzerine Saha Yazıları



Onur Kurtay

Dış Ticaret ve Lojistik Stratejisti

www.onurkurtay.com

Bir Fidan, Bir Kitap: Bilginin Demokratikleşmesi

- Onur Kurtay'dan 15 yıllık saha deneyimi.
- 26 ülkenin operasyonel krizlerinden süzölmüş başucu rehberi.
- Birim Fiyat Mühendisliği prensipleri.



“Bu kitap ücretsizdir — tek bedeli bir fidandır.”

Bilgi paylaştıkça büyür, ağaç köklendikçe güçlenir. İkisi de zaman ve sabır ister.

Harvard'ın Kitabı Kapıkule'de Geçmez



Harvard Teorisi

- Strateji Temeli: İstikrar ve Öngörülebilirlik
- Odak Noktası: Just-in-Time, Lean Management
- Liderlik: Operasyonu excel tablolarından yönetmek



Kapıkule Gerçeği

- Strateji Temeli: **Kaos Yönetimi** ve **Çeviklik**
- Odak Noktası: Kur dalgalanmaları, jeopolitik krizler
- Liderlik: **Sahayı koklamak** ve anında rotayı **değiştirmek**

“Batı'nın stratejisi istikrara, bizimkisi kaos yönetimine kuruludur. Bu topraklarda ticaret yapıyorsan, teoriyi bilecek, sahayı koklayacak, kaosu ise yöneteceksin.”

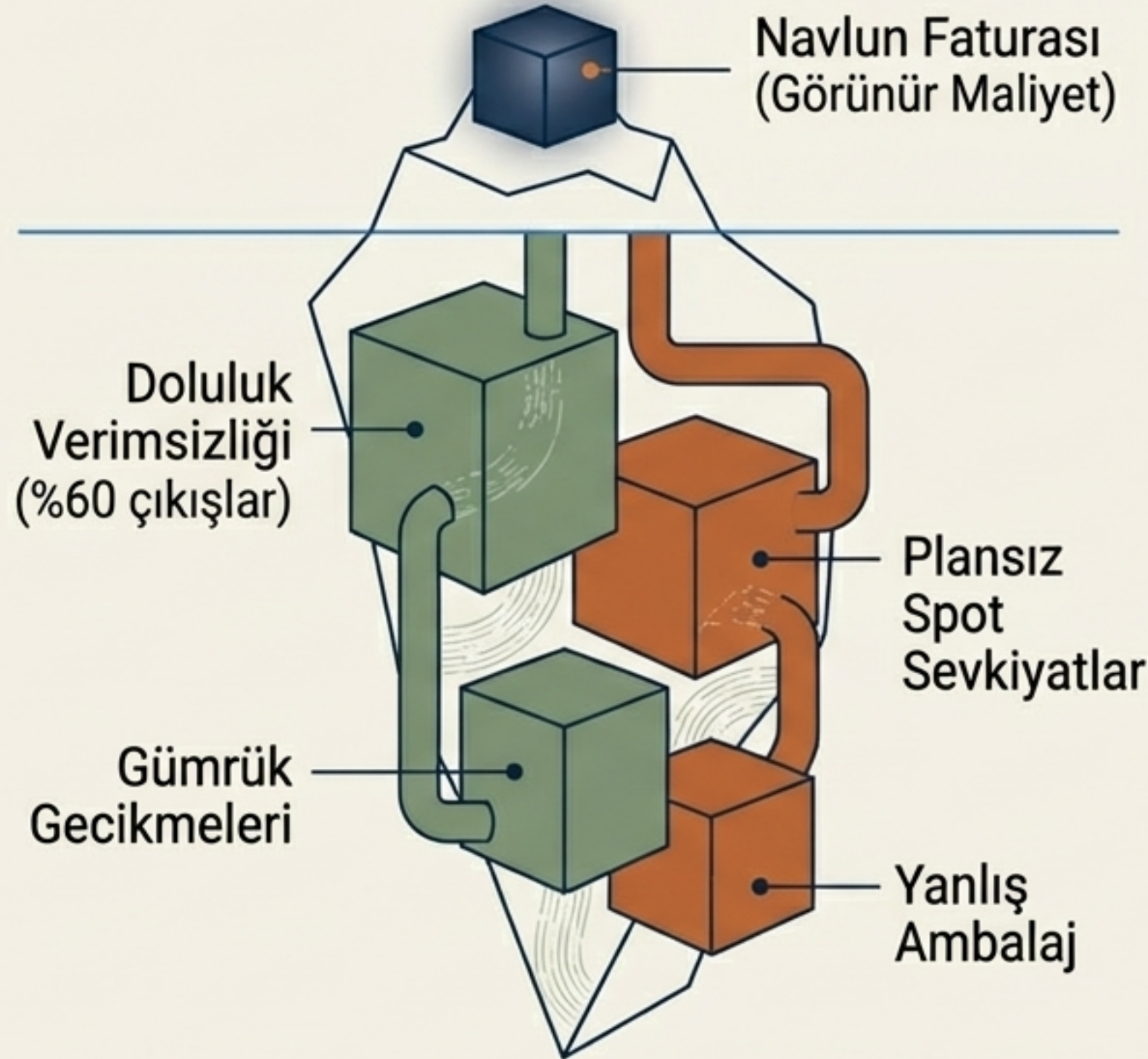
İhracatın Gerçek Sorunu: Satış Değil, Eşğüdüm

Hacim Büyümesi ≠ Şirket Gücü



Silo Vergisi: Her departman kendi işini doğru yaparken, şirketin toplamda zarar etmesi.
Türkiye'nin yeni eşiği daha fazla hacim değil, daha yüksek eşğüdümdür.

%25'lik Görünmez Sızıntı ve GLK Formülü



GLK (Gümrük-Lojistik Kaybı) Formülü:

$$\text{GLK} =$$
$$(\text{Evrak Hatası} \times \text{Gecikme Maliyeti})$$
$$+ (\text{Bekleme Günü} \times \text{Demoraj Bedeli})$$
$$+ \text{Operasyonel Mağduriyet}$$

İhracatçı ödediği navlunu bilir, ancak bu sızıntılar bilançoda görünmez. Dış ticaret ayrı, lojistik ayrıysa maliyetin sahibi yoktur.

Lojistik Zeka: Taşımak Değil, Stratejik Karar Almak

4 Boyutlu Karar Matrisi

Taşıma Modu	Süre (Hız)	Maliyet	Risk Seviyesi	İdeal Ürün Profili
Havayolu	Çok Hızlı	Yüksek	Düşük	Elektronik / İlaç
Karayolu	Orta	Orta	Orta	Tekstil / Otomotiv
Demiryolu	Dengeli	Orta-Düşük	Düşük	Makine / Ağır Sanayi
Denizyolu	Yavaş	En Düşük	Orta-Yüksek	Mobilya / Hammadde
Multimodal	Değişken	Optimize	Düşük	Karma Yükleme

Trade Intelligence

Klasik forwarder yükü taşır. Zeka odaklı forwarder

yeni gümrük regülasyonu regülasyonunu öngörüp alternatif rota çizer.

Tırların Değişen Rotası: Çok Merkezli Anadolu



1. **Düşük Operasyon Maliyeti:** Depolama ve işçilik avantajı.

2. **Sektörel Uzmanlaşma:** Bursa (Otomotiv), Kayseri (Mobilya), Gaziantep (Tekstil).

3. **Çevik Çıkışlar:** Büyük şehirlerin rampa ve trafik yoğunluğundan uzak, hızlı reaksiyon.

Türkiye'nin karayolu lojistiği artık **tek merkezli değil**. Uzak Doğu'nun 60 günlük teslimatına karşı, **Anadolu'dan 4-8 günlük çevik teslimat** Avrupa'nın yeni tercihidir.

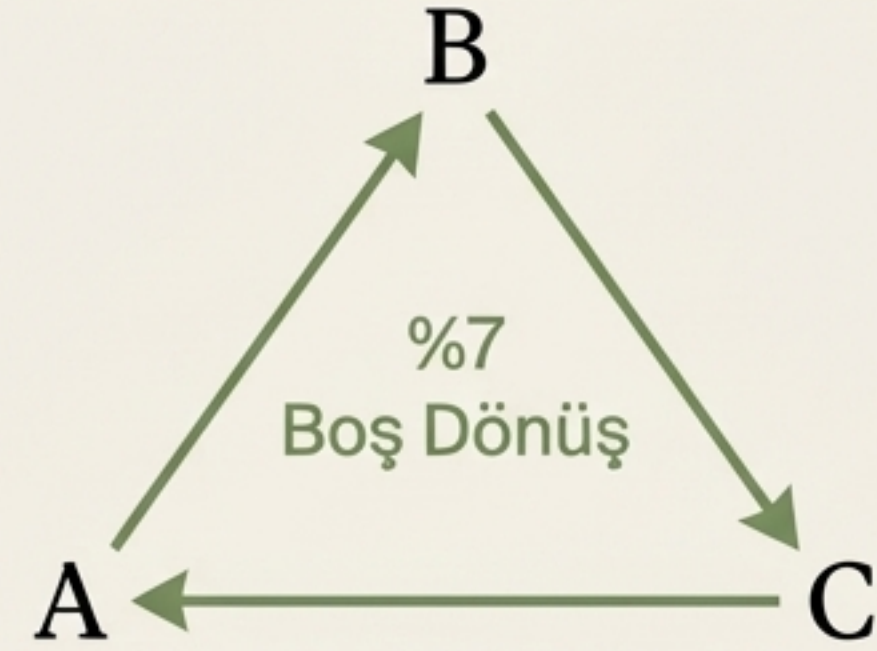
Üçgen Taşımacılık Modeli: Boş Dönüşleri Sıfırlamak

Eski Model (A-B-A)



C

Üçgen Model (A-B-C-A)



Sorun

Türkiye'den Avrupa'ya çıkan her 4 tirdan 1'i boş dönüyor.

Çözüm

Dijital yük eşleştirme ve ulusal veri paylaşım ekosistemi.

Sonuç

Yakıt israfı biter, karbon salınımı düşer, navlun kârlılığı artar.

Lojistikte mesele daha hızlı taşımak değil, daha akıllı taşımaktır.

Yeni Küresel Tehdit: Thermal Shock

Türkiye, soğuk zincir kırılmaları nedeniyle her yıl milyarlarca dolar kaybediyor.



\$3.2 Milyar
Yıllık İhracat Kaybı

- Avrupa'da bozulma oranı %4-6 iken, Türkiye'de %14'ü aşıyor.

- Termal Şok, tedarik zinciri gecikme riskini %18 artırıyor.

- Sınır kapılarında yaz aylarındaki 6-22 saatlik beklemler en büyük düşman.

Future Readiness

Uyarı: 2026 AB Sıcaklık Takip Sertifikası (Temperature Tracking Certificate) zorunluluğuna bugünden hazırlanmak şart.

KOBİ Saha Dersleri: İhracat Hataları Teşhis Matrisi

Hata (Semptom)	Sonuç (Etki)	Çözüm (Tedavi)
İç piyasa mantığıyla fiyatlama	Navlun ve operasyon riskleri kârı yutar	FOB, EXW, CFR'ye göre ayrı fiyat matrisi hazırlanmalı
En ucuz navlunu seçmek	Gümrükte ceza, iletişim kopukluğu, müşteri kaybı	Ucuz değil, stratejik partner ve değer bazlı seçim yapılmalı
Sadece ortalama teslim süresine odaklanmak	Avrupa'nın disiplininde yedek tedarikçiyor düşürülmek	Teslimat sapmalarını 15 dakikalık hassasiyetle ölçmek

**Teşhis: Asıl darboğaz altyapı değil, karar yetkisinin hiyerarşinin tepesine hapsolmesidir.
Kararı sahaya, uçlara taşıyın.**

Lojistikte Matematik Nerede Biter? Liderlik ve Güven

Güven Doktrini

1. Yalan konuşmayacaksın.
2. Yapamayacağın işe yaparım demeyeceksin.
3. Müşteriyi sadece bir kâr merkezi olarak görmeyeceksin.
4. Alt tedarikçiyi liyakat esasına göre seçeceksin.

“ Dış dünyada olup bitenler üzerinde kontrolün yok, ama kendi zihninin üzerinde tam bir kontrolün var. ”

– Marcus Aurelius

Sistem yorgunluğunu ancak iç huzurunu koruyan, dürüstlikle sınır çizen liderler yönetebilir.

Sentez: Yeni Rotanın 6 Noktalı Pusulası



Teşekkürler Onur Kurtay

Bu eser; 15 yıllık saha tecrübesi, 26 ülkenin vizyonu ve dış ticarete zihniyet değişiminin bir manifestosudur. Lojistik ve ihracat ekosistemine kattığı değer için yazarımıza teşekkür ederiz.

Kitabı İndirin. Bir Gelecek Dikin.

Bu bilgi ücretsizdir; tek bedeli toprağa bir fidan vermektir.

www.onurkurtay.com / #BirFidanBirKitap

